

Jan Kielan

Z działalności organizacji partyjnej Izby łódzkiej

Palestra 30/10-11(346-347), 3-5

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JAN KIELAN

Z DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI PARTYJNEJ IZBY ŁÓDZKIEJ

Początek lat osiemdziesiątych w naszym kraju miał swój rezonans również w adwokaturze. Adwokatura, jako część społeczeństwa, nie mogła być wolna od tych wszystkich prądów, które się ujawniły wskutek protestu klasy robotniczej, jaki miał miejsce w sierpniu 1980 roku. Stąd też poważne zadania spadły i na naszą organizację PZPR działającą wśród adwokatów Izby łódzkiej. Nie będzie przesadą, jeśli się powie, że nasza organizacja w miarę swoich możliwości uczestniczyła w tych przemianach aktywnie, biorąc udział w pracach poprzedzających IX Nadzwyczajny Zjazd Partii.

Wspomnę w tym miejscu spotkanie, jakie odbyło się w Łodzi w dniu 25 kwietnia 1981 r., stanowiące niejako uwieńczenie inicjatyw organizacji partyjnych Warszawy, Poznania i Łodzi w sprawie zwołania ogólnokrajowej narady organizacji partyjnych działających w adwokaturze dla omówienia węzłowych spraw polskiej adwokatury. Było to już po Zjeździe Adwokatury w Poznaniu, a więc po 4 stycznia 1981 r. Na owej naradzie, w której brała udział bezpośrednio lub pośrednio większość organizacji partyjnych z całej Polski, uchwalone zostały rezolucje, przesłane następnie do Sekretariatu KC PZPR, Wydziału Administracyjnego KC, a także do mającego się odbyć wówczas X Plenum KC, które poprzedzało bezpośrednio IX Zjazd Partii.

Najogólniej rzecz biorąc, chodziło o to, aby zapewnić adwokaturze właściwe miejsce w zachodzących przemianach w życiu społeczno-politycznym Polski. Chodziło o to, aby zaakcentować pozytywny udział adwokatury w podjętych przez Partię wysiłkach dotyczących politycznego rozwiązania — na gruncie zasad socjalistycznego państwa i socjalistycznego porządku prawnego — nabrzmiałych problemów ówczesnych stosunków społecznych.

Po uchwaleniu przez Sejm nowej ustawy z 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze nasza organizacja przeżywała okres osłabionej działalności. Stało się to na skutek tego, że na początku 1982 r. odeszło z organizacji wielu jej dotychczasowych członków. Ulegli oni presji części środowiska, nie uwierzyli w możliwość poprowadzenia przez Partię procesu odnowy naszego życia, zwątpili w siłę Partii, która może przeprowadzić odnowie moralnej, demokratyzacji życia społeczno-politycznego i rozwijaniu socjalistycznej demokracji.

Dał się wtedy zauważyć brak sił w organizacji partyjnej na zgromadzeniu Izby odbytym w maju 1983 r., na którym wybrano nową Radę na kadencję 1983—1986 i delegatów na I Zjazd Adwokatury. Podstawowa Organizacja Partyjna przy Izbie łódzkiej musiała dokonać oceny tego okresu i wyciągnąć wnioski zmierzające do pobudzenia jej aktywności, zwłaszcza zaś wobec rysującego się trudnego okresu dla adwokatury, spowodowanego m.in. uchwałami i wynikami I Zjazdu z października 1983 r., który jakby nie rozumiał istoty zachodzących zmian w latach 1981—1983 i w nadchodzących latach następnych.

W dniu 25 listopada 1983 r. na zebraniu wyborczym POP doszło do wyboru nowej Egzekutywy. Podjęta uchwała wytyczała nowe kierunki działalności oparte na przedstawionych w uchwale podstawach podkreślających, że zadaniem naszym jest „utrwalanie stabilizacji życia społeczno-politycznego na płaszczyźnie porozumienia narodowego i współdziałania obywatelskiego tych wszystkich, dla których

celem nadrzędnym jest spokój wewnętrzny, realizacja procesu odnowy oraz bezpieczeństwo i międzynarodowy autorytet PRL, pogłębianie pozytywnych tendencji w rozwoju gospodarki narodowej i konsekwentnej realizacji reformy gospodarczej, wcielanie zasad sprawiedliwości społecznej, pogłębianie demokratycznych przeobrażeń i utrwalenie zasad praworządności socjalistycznej oraz powszechnego przestrzegania prawa”.

Z uchwałą została zapoznana Okręgowa Rada Adwokacka. Egzekutywa POP wezwała ORA Izby łódzkiej do rozszerzania udziału adwokatury w życiu publicznym kraju, w szczególności w województwach objętych jej działalnością, wezwała też samorząd adwokatury do udziału w Patriotycznym Ruchu Odrodzenia Narodowego, do udziału w zbliżających się wyborach do rad narodowych w roku 1984 i w wyborach do Sejmu w roku 1985, do udziału w pracach związanych z tworzeniem samorządów pracowniczych, samorządu terytorialnego i nowych związków zawodowych.

W dążeniu do kształtowania racjonalnych postaw politycznych w adwokaturze doprowadziliśmy do spotkania Egzekutywy i Okręgowej Rady Adwokackiej z kierownikiem Wydziału Administracyjnego KŁ PZPR tow. J. Jesionowskim. Wzięli w nim udział członkowie wybrani na I Zjeździe z terenu Izby łódzkiej. Hasłem wywoławczym tego spotkania było: „Czego łódzka Instancja partyjna oczekuje od łódzkiej adwokatury, a łódzka adwokatura od Instancji?” Spotkanie to, w konsekwencji, było pewnym krokiem pozwalającym wielu Kolegom zrozumieć, jakie powinno być miejsce adwokatury w systemie demokracji socjalistycznej i w systemie ochrony porządku prawnego.

W trudnym dla adwokatury okresie, mianowicie od października 1983 r. do kwietnia 1985 r., tj. od I Zjazdu do zmiany w kierownictwie, działalność POP miała na celu utrzymanie właściwych stosunków między władzami politycznymi i administracyjnymi a adwokaturą, a także prowadzenie walki o właściwą opinię społeczną o adwokataturze, zwłaszcza w środowisku łódzkim.

POP przy Izbie łódzkiej starała się w latach 1984—1985 wypełnić te zadania, jakie stawiała przed adwokaturą nowa ustawa z maja 1982 r. — Prawo o adwokataturze. Był to okres walki o prawidłowe wprowadzanie w życie nowego prawa zgodnie z duchem ustawy, uwzględniającego — mówiąc słowami prof. Łopatki, referenta projektu — „niezbędne interesy państwa, praworządności, interesy obywateli, potrzeby wymiaru sprawiedliwości oraz uzasadnione interesy i ambicje samej adwokatury”.

Adwokaci-członkowie partii musieli wypełnić te pozycje, które zostały przez wielu kolegów opuszczone w życiu społecznym i publicznym. Trzeba w tym miejscu podkreślić także działalność sojusznicznych stronnictw w adwokataturze, a więc Stronnictwa Demokratycznego i Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, oraz tych kolegów bezpartyjnych, którzy wspierali naszą działalność.

Uczestniczyliśmy w kampaniach wyborczych do rad narodowych. Przedstawiciele łódzkiej adwokatury zostali wybrani do rad narodowych. Braliśmy udział w kampanii wyborczej do Sejmu, delegując członków partii do pracy w komisjach Łódzkiej Rady PRON na okres przygotowań do wyborów.

Mieliśmy też swój udział w pracach Zespołu Informacyjno-Doradczego d/s Związków Zawodowych Rady Narodowej m. Łodzi oraz w pracach związanych z powstawaniem samorządów pracowniczych na terenie Łodzi.

Nasza POP musiała przejąć na siebie udział adwokatury w realizacji programu Biura Politycznego w zakresie edukacji prawnopaństwowej społeczeństwa. Wierzymy jednak, że w miarę upływu czasu, w związku z dokonanymi już obecnie

zmianami w orientacji co do zadań adwokatury oraz wobec zmiany klimatu wobec adwokatury, będziemy mogli liczyć na coraz szerszy udział Kolegów w życiu społecznym na naszym terenie.

Na zakończenie należy podkreślić, że w okresie, który minął, nasza organizacja partyjna miała też swój udział w jego przewyciężaniu. Trwaliśmy zawsze na stanowisku, że pozytywne zmiany, które miały na celu zrozumienie właściwej roli adwokatury, mogą być dokonane siłami samej adwokatury. Pracowaliśmy nad tym, aby nie doszło do izolacji adwokatury w życiu społeczno-politycznym. Przedstawiciele naszej POP występowali aktywnie zarówno na walnych zgromadzeniach, jak i na szczeblu centralnym, a także w środowiskach opiniotwórczych, przedstawiając tam analizę sytuacji w adwokaturze i podkreślając zawsze, że rozwiązań należy szukać w drodze wzmocnienia politycznego oddziaływania w środowisku, że nie zachodzą przesłanki, które by wymagały wycofania przez władze tego zaufania, jakie nam okazały, gdy uchwalono nową ustawę — Prawo o adwokaturze, że środowisko adwokatury zrozumie i uzna, iż właściwa i odpowiedzialna praca adwokatury może się rozwijać tylko wtedy, gdy będzie zgodna z systemem prawno-politycznym obowiązującym w naszym państwie.

Na pewno będzie to poważny udział w nowym ukształtowaniu się opinii o adwokaturze w obecnym okresie, której najpełniejszym wyrazem jest pozytywna opinia Rady Państwa oraz stanowisko Wydziału Społeczno-Prawnego KC PZPR zajęte przezeń na jesieni ub. roku, gdy omawiano sprawy adwokatury w Komisji Prawa i Praworządności KC. Stanowisko to było jednoznacznie pozytywne dla adwokatury.

POP przy Izbie łódzkiej, kierując się tymi względami, udzieliła poparcia rezolucji podjętej w dniu 21 września 1985 r. przez przedstawicieli aktywu samorządowego i społeczno-politycznego adwokatury w sprawie oceny sytuacji w adwokaturze oraz założeń do programu działania samorządu adwokackiego do końca bieżącej kadencji uważając, że rezolucja ta dobrze służy adwokaturze.

WITOLD PAJOR

Z HISTORII KOŁA PRAWNIKÓW STRONNICTWA DEMOKRATYCZNEGO W ŁODZI

Łódź po wyzwoleniu stała się znaczącym ośrodkiem naszego życia państwowego i społecznego, grupując również prawników — w tym wielu o znanych nazwiskach — zarówno ze świata naukowego jak i sądowego oraz adwokatury. Stronnictwo Demokratyczne, skupiające wówczas inteligencję postępową o tradycjach demokratycznych, stało się żywym ośrodkiem również dla prawników.

Dzięki napływowi wielu naukowców z innych miast mógł powstać w organizowanym Uniwersytecie Łódzkim Wydział Prawa, a potem Wydział Prawno-Ekonomiczny. Do organizowania Uniwersytetu włączyli się również adwokaci, jak np. znakomity cywilista, adwokat z Warszawy i wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego przed wojną Ludwik Domański oraz prof. Jan Namitkiewicz, też z Uniwersytetu Warszawskiego, wykładowca prawa handlowego, a po wojnie zajmujący się w Łodzi również adwokaturą. Należy tu wspomnieć także prof. Hilarowicza,